

IES CAP DE LLEVANT

PROJECTE LINGÜÍSTIC **DE CENTRE**

El català és la llengua vehicular de l'IES Cap de Llevant des del punt de vista pedagògic, administratiu i de relació

Aprovat per Consell Escolar el 25 d'octubre de 2012

Revisat el 2017 i 2022

ÍNDEX

1. JUSTIFICACIÓ	2
1.1. CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC	2
1.2. MARC LEGAL	2
2. OBJECTIUS	6
3. TRACTAMENT DE LA LLENGUA CATALANA.	7
4. TRACTAMENT GLOBAL DE LES ALTRES LLENGÜES DEL CENTRE	8
4.1. LLENGUA CASTELLANA	8
4.2. LLENGUA ANGLESA	8
4.2.1. Programa British Council	8
4.2.2. Optativitat en llengua anglesa	9
4.2.3. Mòduls en anglès dels cicles formatius de Grau Superior	9
4.3. SEGONA LLENGUA ESTRANGERA	9
5. ESTRATÈGIES D'ACTUACIÓ	9
5.1. COMISSIÓ DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA	9
5.2. DOCÈNCIA	10
5.2.1. Criteris generals per al tractament de llengües	10
5.2.2. Usos lingüístics	10
5.2.3. Programa British Council	11
6. ALUMNAT D'INCORPORACIÓ TARDANA, EXEMPCIONS, ALUMNAT DE DIVERSIFICACIÓ I INTEGRACIÓ	11
7. APLICACIÓ, DIFUSIÓ, SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PROJECTE LINGÜÍSTIC.	12

1. JUSTIFICACIÓ

1.1. CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC

La llengua pròpia de les Illes Balears, segons el seu estatut d'Autonomia, és la llengua catalana, que juntament amb la llengua castellana són les llengües oficials a la nostra comunitat. El centre ha de garantir que en acabar l'escolaritat obligatòria l'alumnat ha de ser competent en les dues llengües oficials de la nostra comunitat autònoma. Per altra banda, l'IES assumeix la importància de les llengües estrangeres i les potencia, com en el cas de l'anglès, a través del programa de currículum integrat del conveni entre el Ministeri d'Educació i el British Council (programa British Council), per tal que el nostre alumnat també en sigui competent.

El nombre de persones que són nouvingudes a Menorca i desconeixen la nostra llengua, a vegades també la castellana, fa palesa la necessitat de fer un esforç complementari per tal de compensar aquesta situació ja que incidim sobre la infància i la joventut que són, en definitiva, el nostre futur lingüístic. Així mateix observam un creixement de l'ús de la llengua castellana dins la societat i, concretament, dins el nostre alumnat. Una llengua esdevé normal quan es fa servir per a totes les funcions.

Perquè el nostre alumnat arribi a ser competent en les llengües que s'imparteixen al centre al final de cada etapa no és suficient estudiar aquestes llengües durant tres o quatre hores setmanals. Quan parlem de competència lingüística parlem, sobretot, de competència comunicativa, on no només es dominen les regles gramaticals, la fonologia i el vocabulari, sinó també quan, on i amb qui és adequat utilitzar aquestes formes. Per aquesta raó la competència lingüística depèn tant del temps d'exposició a la llengua com de la riquesa d'interacció entre els parlants. L'ús de la llengua depèn moltes vegades del tipus d'interlocutor. Si les persones catalanoparlants tendeixen a canviar de llengua impedeixen que qui no parla la llengua l'aprengui, la utilitzi, s'integri. Convé remarcar que l'ús del català com a llengua que utilitza l'alumnat amb el professorat és superior a l'ús que en fan entre companys i companyes.

El nostre centre es compromet mitjançant aquest document a treballar i a col·laborar en la vitalitat de la llengua catalana en l'àmbit escolar.

1.2. MARC LEGAL

Normes generals

LLEI 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística (BOCAIB 20/05/1986 núm. 15).

DECRET 100/1990, de 29 de novembre, regulant l'ús de les llengües oficials de l'Administració de la C.A.I.B. (BOCAIB 18/12/1990 núm. 154).

ORDRE del conseller d'Educació i Cultura, de dia 15 de novembre de 2000, per la qual es modifica i regula la Comissió Tècnica d'Assessorament per a l'Ensenyament de i en Llengua Catalana (BOIB 23/11/2000 núm. 143).

DECRET 33/2001, de 23 de febrer, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de formació professional específica a les Illes Balears (BOIB 06/03/2001 núm. 28).

DECRET 36/2001, de 9 de març, pel qual es regula la Inspecció Educativa en l'àmbit de l'ensenyament no universitari (BOIB 17/03/2001 núm. 33).

DECRET 115/2001, de 14 de setembre, pel qual es regula l'exigència de coneixement de les llengües oficials al personal docent (BOIB 22/09/2001 núm. 114).

DECRET 64/2002, de 3 de maig, de creació del Consell Social de la Llengua Catalana (BOIB 09/05/2002 núm. 56).

DECRET 71/2002, de 10 de maig, pel qual es modifica el Decret 64/2002, de 3 de maig, de creació del Consell social de la llengua Catalana (BOIB 18/05/2002 núm. 60).

DECRET 169/2003, de 26 de setembre, de modificació del Decret 115/2001, de 14 de setembre, pel qual es regula l'exigència de coneixement de les llengües oficials al personal docent (BOIB 30/09/2003 núm. 133).

DECRET 45/2016 de 22 de juliol, per al desenvolupament de la competència comunicativa en llengües estrangeres als centres educatius sostinguts amb fons públics de les illes Balears (BOIB 23/07/2016 núm. 93).

LLEI Orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears (BOIB núm. 32 ext. d'1 de març). Articles 35 i 36.1.

DECRET 114/2008, de 17 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament pel qual es regula l'exigència de coneixements de llengua catalana en els procediments selectius d'accés a la funció pública i per ocupar llocs de treball que es convoquin en l'àmbit de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (BOIB 23/10/2008 núm. 150).

DECRET 128/2008, de 28 de novembre, pel qual es modifica el Decret 64/2002, de 3 de maig, de creació del Consell Social de la Llengua Catalana (BOIB 04/12/2008 núm. 169).

DECRET 16/2011, de 25 de febrer, d'avaluació i certificació de coneixements de llengua catalana (BOIB 14/03/2011 núm. 37).

ORDRE del conseller d'Educació i Cultura de 30 de març de 2011, per la qual es determinen els títols, diplomes i certificats equivalents als certificats de coneixements de llengua catalana de la - - Direcció General de Política Lingüística (BOIB 09/04/2011 núm. 53).

ORDRE del conseller d'Educació i Cultura de rectificació de l'Ordre de 30 de març de 2011, per la qual es determinen els títols, diplomes i certificats equivalents als certificats de coneixements de llengua catalana de la Direcció General de Política Lingüística (BOIB 23/04/2011 núm. 62).

ORDRE del conseller d'Educació i Cultura de 19 d'abril de 2011 per la qual es regulen l'homologació dels estudis de llengua catalana de l'educació secundària obligatòria i del batxillerat amb els certificats de la Direcció General de Política Lingüística, i el procediment per obtenir-la (BOIB 10/05/2011 núm. 69).

Resum de la normativa vigent

Aquest conjunt de textos legislatius es concreten a l'àmbit docent, bàsicament, en els punts següents:

1. S'ha de garantir a tota la població escolar de les Illes que en acabar l'ensenyament obligatori siguin capaços d'utilitzar amb normalitat la llengua catalana i la castellana.
2. Les llengües catalana i castellana, així com les literatures respectives, són obligatòries en l'ensenyament no universitari.
3. L'alumnat que resideix temporalment a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears pot estar exempt de l'avaluació de l'assignatura de Llengua catalana i literatura, tot i que la llei expressa la necessitat de fomentar l'assistència a classe i l'aprenentatge de la llengua.
4. Les persones encarregades de l'elaboració del PLC són l'equip directiu o una comissió. El professorat que ocupi el càrrec de la coordinació lingüística s'encarregarà de coordinar l'elaboració del PLC i de vetllar perquè es compleixi. L'aprovació d'aquest document correspon al Consell Escolar.
5. L'elaboració del PLC s'ha de fer d'acord amb el Decret de Mínims de 1997 i l'Ordre d'Usos de 1998 i les posteriors actualitzacions que figuren en el Marc Legal actual.

6. El PLC ha d'indicar quines àrees s'impartiran en català i quines en castellà. Les literatures s'impartiran en les llengües respectives i les llengües estrangeres, en la llengua corresponent. En ser un centre amb el programa British també s'haurà d'indicar quines matèries s'imparteixen en anglès.

7. Obligatòriament, segons el decret de mínims, s'han d'impartir en català les àrees de ciències de la natura i ciències socials. La resta d'àrees que s'han de fer en català o en anglès es concretaran al PLC (matèries, grups, nivells).

8. Tot el professorat ha de posseir el domini oral i escrit de les dues llengües oficials.

Exempció de l'avaluació de la llengua catalana

L'Ordre del conseller d'Educació, Cultura i Esports, de dia 29 d'abril de 1998, de regulació de l'exempció de l'avaluació de la llengua i la literatura catalanes, estableix ben clarament els requisits que han de complir l'alumnat que demanen aquesta exempció, entre els quals es troba el d'haver de residir només de manera temporal a les Illes Balears.

Així mateix, fa constar que «s'haurà de fomentar l'assistència a les classes de l'alumnat al qual se li hagi atorgat l'exempció de l'avaluació de la llengua i literatura catalana» i que «l'atorgament d'una exempció a un/a alumne/a no suposa la modificació de les disposicions del Projecte Lingüístic de Centre».

Per complir aquestes mesures i per procurar la integració de l'alumnat al més aviat possible, el centre s'haurà de fer responsable d'assegurar-li l'accés al coneixement de la llengua des del nivell en què ho necessiti.

Normativa del programa British Council

CONVENI entre el Ministeri d'Educació i Ciència i The British Council de 1 de febrer de 1996 (BOMECA 18/03/1996 núm. 365)

ORDRE de 5 d'abril de 2000 per la qual s'aprova el Currículum Integrat per a l' Educació Infantil i l'Educació Primària previst en el Conveni entre el Ministeri d'Educació i Cultura i el Consell Britànic a Espanya (BOE 02/05/2000 núm. 105)

DOCUMENT tècnic de mínims (I) necessaris per l'adequat desenvolupament de l'experiència de l'educació bilingüe que es realitza als centres educatius adscrits al conveni

entre el Ministeri d'Educació i Cultura i el British Council d'Espanya. Elaborat per la comissió mixta hispano-britànica de seguiment del conveni de 17 de febrer del 2000.

PROPOSTES pel desenvolupament del conveni M.E.C.D./British Council a l'Educació Secundària Obligatoria.

REIAL DECRET 717/2005, de 20 de juny, pel qual es regula l'ordenació dels ensenyaments en els centres docents que pertanyen al conveni entre el Ministeri d'Educació i Ciència i The British Council (BOE 06/07/2005 núm. 160)

ORDRE ECI/1128/2006, de 6 d'abril, per la qual es desenvolupa el Reial Decret 717/2005, de 20 de juny, que regula l'ordenació de l'ensenyament als centres docents que pertanyen al conveni entre el Ministeri d'Educació i Ciència i The British Council (BOE 19/04/2006 núm. 93)

ORDRE del conseller d'Educació i Cultura de dia 9 de juliol de 2010, per la qual es regula l'organització i el funcionament a les Illes Balears del programa de centres adscrits al conveni signat entre el Ministeri d'Educació i Ciència, i el Consell Britànic a Espanya (British Council) (BOIB 05/08/2010 núm. 115)

RESOLUCIÓ de 15 de juny de 2020, de la Secretaria General Tècnica, per la qual es publica el Conveni de Delegació a Espanya de la Fundació British Council, per a la realització de projectes curriculars integrats i activitats educatives conjuntes.

RESOLUCIÓ de 5 de novembre de 2020, de la Secretaria General Tècnica, per la qual es publica el Conveni amb la Delegació a Espanya de la Fundació British Council i la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, per a la realització de projectes curriculars integrats i activitats educatives conjuntes.

2. OBJECTIUS

Els objectius generals del PLC venen establerts a la legislació i ens cal només contextualitzar-los al nostre centre:

1. La població escolar del nostre centre ha de tenir domini oral i escrit de la llengua catalana i de la llengua castellana al final de l'escolarització obligatòria. En el cas de l'alumnat del programa British Council també l'hauran de tenir en l'anglès.

2. Utilitzar la llengua catalana com a vehicle d'expressió habitual del centre, tant en les actuacions externes com en les internes, per tal de fer del català la llengua ambiental del centre.
3. Tot el professorat del centre ha de dominar oralment i per escrit les dues llengües oficials de la nostra comunitat i l'Administració ha de garantir aquesta competència lingüística pel que fa al professorat que s'incorpori al centre.
4. Dotar el centre d'assessorament lingüístic. Aquest s'ocuparà de donar suport als departaments didàctics i de família professional en la correcció i preparació de material didàctic o administratiu, recerca de materials curriculars, ampliar reculls terminològics específics en les diferents matèries, etc.
5. Fomentar l'ús de tota classe de recursos didàctics en català i dotar els departaments didàctics i de família professional dels recursos necessaris que possibilitin la normalització lingüística.
6. Mantenir i millorar els criteris actuals quant a la comunicació, retolació i documentació escrita interna i externa.
7. Augmentar l'ús de la llengua catalana com a llengua de relació oral.
8. Avaluar regularment els elements del procés de normalització.
9. Establir contactes amb l'Administració perquè possibiliti i col·labora en la normalització.
10. Divulgar el PLC perquè sigui conegut per tota la comunitat educativa i, sobretot, pel professorat, personal no docent i alumnes nous.

3. TRACTAMENT DE LA LLENGUA CATALANA.

La llengua vehicular del centre és el català per a totes les funcions administratives, de comunicació, de relació i d'ensenyament.

S'ha d'informar tot el professorat i sobretot el professorat nouvingut al centre de la normativa en matèria lingüística i el nostre projecte lingüístic.

S'ha de garantir, sempre que sigui possible, que la llengua de comunicació i referència gramatical també sigui el català en el cas de les assignatures de llengües estrangeres i tutoria.

S'ha d'atendre específicament l'alumnat d'incorporació tardana segons les disponibilitats materials i humanes del centre, i aquell alumnat exempt d'avaluació de l'assignatura de llengua catalana. Organitzar i gestionar el Programa d'Acollida Lingüística i Cultural (PALIC).

Les activitats i sortides complementàries i extraescolars del centre poden contribuir notablement a la integració lingüística de l'alumnat no catalanoparlant, a identificar positivament la llengua catalana, a fer que no quedi restringida a l'àmbit acadèmic, i a fomentar-ne l'ús entre els membres de la comunitat educativa. En totes les activitats complementàries i extraescolars es vetllarà perquè la llengua catalana sigui majoritàriament present en l'organització, informació, publicitat i desenvolupament de les activitats del centre.

4. TRACTAMENT GLOBAL DE LES ALTRES LLENGÜES DEL CENTRE

4.1. LLENGUA CASTELLANA

La llengua castellana serà la pròpia de les assignatures de Llengua Castellana i Literatura i per un acord entre el Departament de Llengua Catalana i Llengua Castellana, cada 2 anys s'anirà alternant la llengua en la qual s'impartirà l'assignatura de Literatura Universal.

4.2. LLENGUA ANGLESA

4.2.1. Programa British Council

Segons la normativa la llengua d'aprenentatge és el català tot i que els grups integrats en el Programa British a més de la matèria d'anglès, també reben altres matèries en aquesta llengua que s'especifiquen a continuació.

La distribució per nivells de les matèries del programa British que es proposa és la següent:

1r d'ESO: Anglès (3h), Biologia i geologia (3h) i Música (3h). Total: 9 hores.

2n d'ESO: Anglès (3h), Tecnologia (3h) i FQ (3h). Total: 9 hores.

3r d'ESO: Anglès (3h), Tecnologia (2h), Geografia i història (3h), Física i química (2h). Total: 10 hores.

4t d'ESO: Anglès (3h), Geografia i història (3h), més una o dues matèries d'opció ofertades en anglès. Total 9/12 hores.

4.2.2. Optativitat en llengua anglesa

Amb el desplegament de la LOMLOE, a partir del curs 2022-2023, tot l'alumnat, de primer a tercer d'ESO, tindrà la possibilitat de triar, de forma voluntària, una de les optatives que s'ofertaran en anglès, fora del programa British. Aquestes optatives en anglès seran recollides a la concreció curricular de cada curs.

4.2.3. Mòduls en anglès dels cicles formatius de Grau Superior

En els Cicles Formatius de Grau Superior s'imparteix un mòdul formatiu en anglès, tant al 1r com en el 2n curs.

4.3. SEGONA LLENGUA ESTRANGERA

El centre ofereix la possibilitat de fer una segona llengua estrangera. Les llengües que s'oferten són l'Alemany i el Francès.

L'ensenyament de la segona llengua estrangera s'inicia de forma ordinària al primer curs d'ESO. Això no obstant, l'alumnat es pot incorporar a aquests ensenyaments a qualsevol curs posterior, sempre que acreditin els coneixements necessaris. A aquest efecte, s'ha de seguir el procediment que estableixi el centre a la seva concreció curricular.

5. ESTRATÈGIES D'ACTUACIÓ

5.1. COMISSIÓ DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

El centre compta amb una comissió de normalització lingüística formada per professorat de diferents departaments i dirigida per un coordinador o coordinadora.

Les funcions del coordinador o coordinadora de la comissió de normalització lingüística són les que figuren al reglament. Entre d'altres destacam:

1. Coordinar i promoure les actuacions encaminades a sensibilitzar la comunitat educativa envers l'augment de l'ús vehicular i social de la llengua catalana, pròpia d'aquesta comunitat.
2. Fer el seguiment de l'aplicació del projecte i del pla anual, per a avaluar-ne els resultats obtinguts que seran presentats al consell escolar.
3. Establir el calendari de reunions de la comissió.

4. Promoure diferents activitats de promoció i difusió dels costums i tradicions de la nostra cultura.
5. Treballar conjuntament amb altres comissions, com són les de Biblioteca i Coeducació, per a elaborar projectes comuns,
6. Realitzar la memòria d'activitats de la comissió.

5.2. DOCÈNCIA

5.2.1. Criteris generals per al tractament de llengües

És necessari considerar totes les àrees lingüístiques (català, castellà, llengües estrangeres, llatí i grec) com un àmbit educatiu amb molts elements comuns i, per tant, procurar que els plantejaments didàctics, les programacions i els criteris de cada una d'aquestes matèries no siguin contradictoris i no estiguin descoordinats. Aquestes especificacions figuren a les programacions didàctiques de cada departament i a la PGA.

5.2.2. Usos lingüístics

En totes aquelles matèries que s'imparteixin en llengua catalana, el professorat procurarà seguir les indicacions següents, per tal de donar coherència a la seva intervenció docent i contribuir a millorar la competència lingüística de l'alumnat:

1. En les converses establertes entre catalanoparlants i un castellanoparlant, quan aquests tenen un coneixement passiu de l'altra llengua, les persones catalanoparlants procuraran no abandonar la llengua pròpia, per tal de garantir la familiarització de la població monolingüe amb la llengua catalana i que no quedi restringit el seu ús a allò que és estrictament acadèmic.
2. La llengua catalana com a llengua vehicular del centre implica parlar en català també fora de classe: guàrdies, passadissos, amonestacions, indicacions, intervencions públiques, festes,...
3. Fer ensenyament en català vol dir triar aquesta llengua per a les explicacions a classe, els escrits a la pissarra, els exàmens, els llibres de text, el material digital i qualsevol altra documentació que s'utilitzi.
4. No s'han de permetre actituds d'intolerància lingüística dins el centre.

5. Davant situacions excepcionals (exempcions, incorporacions tardanes,...) s'han de prendre les mesures adequades però no canviar l'opció lingüística. Es pot parlar amb l'alumnat, les famílies, informar de les opcions a dins i a fora del centre per accelerar l'aprenentatge de la llengua, donar-li el material específic, etc.

5.2.3. Programa British Council

D'acord amb l'article 5 del Reial decret 717/2005 de 20 de juny, i l'ordre del Conseller d'Educació i Cultura del govern de les Illes Balears de 9 de juliol de 2010, les matèries del currículum impartides en llengua anglesa seran, a més de l'anglès, les àrees o matèries necessàries fins completar aproximadament un terç de l'horari lectiu. Per determinar aquestes àrees o matèries es tindrà en compte l'establert per la comissió de seguiment del Conveni signat entre el Ministeri d'Educació i el British Council, així com els recursos del centre pel que fa a professorat amb la formació necessària per impartir matèries no lingüístiques en llengua anglesa.

La relació de matèries que formen part del programa durant l'etapa d'educació secundària a l'IES Cap de Llevant revisarà anualment i es pot trobar a l'annex 8.1 que informa sobre el programa British Council.

Pel que fa a l'alumnat procedent del CEIP Sa Graduada de Maó, únic centre adscrit al Programa British Council, tindrà dret a triar l'IES Cap de Llevant en primer lloc per tal de continuar els seus estudis dins el programa.

6. ALUMNAT D'INCORPORACIÓ TARDANA, EXEMPCIONS, ALUMNAT DE DIVERSIFICACIÓ I INTEGRACIÓ

El departament de llengua catalana i literatura haurà d'avaluar la competència lingüística de l'alumnat al començament de cada curs per tal d'establir les necessitats específiques i detectar l'alumnat que té greus mancances del coneixement de la nostra llengua. Quan s'hagi fet el diagnòstic en el marc de l'avaluació inicial, aquest departament, juntament amb el departament d'orientació, indicarà les adaptacions necessàries per a l'alumnat i curs i sol·licitarà el suport necessari per tal de garantir el seu progrés acadèmic (reunions amb les famílies, contactes tutorials, professorat de suport, desdoblaments, programa PALIC, material específic...).

La persona representant de l'equip directiu juntament amb el o la responsable d'acollida i la persona encarregada del departament d'Orientació valorarà cada cas i informarà

adequadament a la família de la situació respecte a la conveniència o no de demanar l'exempció per un màxim de tres cursos.

La llei estableix expressament que l'alumnat exempt igualment ha d'assistir a les classes de Llengua Catalana. El departament de llengua catalana dissenyarà un material específic per a aquest tipus d'alumnat.

Per altra banda, el centre té engegat un Programa d'Acolliment Lingüístic i Cultural per a alumnat nouvingut d'ESO que no domina la llengua catalana per tal de fomentar l'ús del català.

7. APLICACIÓ, DIFUSIÓ, SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PROJECTE LINGÜÍSTIC.

La Comissió de Normalització Lingüística és l'encarregada de vetllar pel compliment de les directrius establertes al PLC i reflectir a la memòria anual si els objectius proposats s'han assolit o no i fins a quin punt. De la mateixa manera, ha de valorar els canvis que es produeixen tant en l'àmbit sociolingüístic del centre com en el purament docent per tal de veure si s'ha de modificar algun aspecte del PLC amb la intenció d'aconseguir l'objectiu últim, que és la normalització plena de la llengua catalana.

Els instruments que serviran per dur a terme aquest seguiment i avaluació són:

- Enquestes anuals a professorat i alumnat sobre ús de la llengua vehicular.
- Estudis més amplis sobre usos lingüístics per tal d'actualitzar les dades sobre el context sociolingüístic, el coneixement de les llengües, les llengües presents a l'entorn, etc
- Memòries de la CNL.
- Proves de l'IAQSE
- Resultats de l'avaluació de la competència lingüística de l'alumnat en finalitzar l'ESO.